

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. De magnanimitate necessaria operariis Evangelicis: Dico vobis
amicis meis, ne terreamini, &c. Plus est quod Christus monet ne
terreamur, quàm quod movent Inimici ut nos terreant?

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

que fecerunt, sed summa cum mansuetudine respondententes dicebant, si iustum est vos audire magis quam Deum, iudicatis. Parsperisti simplicitatem columba, vides nunc serpentis prudentiam? non enim possumus, inquisunt, nos qua vidimus & audimus, non loqui.

Sic iungenda semper simplicitati prudentia, unde est illud S. Hieronymi scilicet dictum; *Habeto simplicitatem columbae, ne cuiquam machineris dolos; & serpentis astutiam ne aliorum supplantatoris insidiam.* Non multum distat in vitio, vel decipe-

re posse, vel decipi Christianum. Velle sine decipi & illud? Nonne hoc quantum potes, caves? Et verò etiam vide ne decipias. Si sola fuerit prudentia sine simplicitate rationabili, primò te decipiet; deinde tu alios, nam eris alioquin callidus, eris versutus, eris hypocrita. Nunquid hoc est decipere?

Vide in 1. parte, die 30. Decembris, ubi hæc Sapientis declaratur sententia. *Abominatio Domini est omnis illusor: & cum simplicibus sermocinatio eius.* Prov. 3.

FERIA SEXTA. DE MAGNANIMITATE MAXIME NECESSARIA OPERARIIS EVANGELICIS.

*Dico vobis amicis meis, ne terreamini ab his qui
occidunt corpus. Luc. 12.*

VERITAS PRACTICA.

In paucis Christi verbis ad amicos suos, plus est ne terreantur, quam in cunctis inimicis, ut ipso terreant.

Vel sic.

Plus est quod Christus monet ne terreamur, quam quod movent inimici ut nos terreant.

RATIO EST, Quia quod spirituale est, quod aeternum & divinum, plus est seu plura est ducendum, quam quod temporale est, quod caducum & transitorium.

Sed quod Christus monet ne terreamur, spirituale est, aeternum est & divinum: quod verò movent inimici ut nos terreant, totum est temporale, & transitorium.

Ergo plus est quod Christus monet ne terreamur, quam quod movent inimici ut nos terreant. Ac proinde erigendus ad Christum animus contra vanos mundi terrores.

I. P U N C T U M.

QUAM verò Christus suos in mundum mitteret sicut oves in medio luporum declaravit apertius cum prædixit illis quanta essent perpassuri. Tradent enim vos, inquit, in conciliis, & in synagoga sua flagella-

Matth. 10.

bunt vos: & ad præsidēs & ad reges ducimini propter me in testimonium illi & gentibus. Tradet autem frater fratrem in mortem, & pater filium, & insurgent filij in parentes, & morte eos afficient: & oris odio omnibus propter nomen meum. Sed ne propterea terreantur, hæc addidit. *Dico autem vobis amicis meis: ne terreamini ab his qui occidunt corpus, & post hæc non habent amplius quid faciant.* Ostendam autem vobis quem timeatis: timeo eum qui postquam occiderit, habet potestatem mittere in gehennam. ita dico vobis, hunc timeo. In quibus paucis verbis tam amicè, tam suaviter dictis, longè plus oratione terreantur Apostoli, quam quidquid movere poterant inimici contra ipsos. Quæ certè veritas si attentè consideretur, multum valere potest apud quosvis operarios evangelicos, ut sint magnanimi & constantes in adversis quæ nunc etiam illis non desunt, sic disponente Domino ut non aliter Evangelium prædicetur. Luc. 12.

Sic autè evidenter suadetur veritas: quia quod spirituale est, quod aeternum & divinum seu ad Dei cultum & honorem spectans, longè plus est & semper plura ducendum ut inde moveamur & excitemur cum gratia, quam quod est temporale, quod caducum & transitorium. Licet enim visibilia & sensibilia nos magis naturaliter moveant quam spiritualia & quæ à sensibus sunt remota: si divina tamen fides accedat, & quæ sit inter bona vel mala de quibus agitur comparatio, si non ex humano sensu, sed ex divino intellectu velimus inquirere, tantum aeterna temporalibus, & spiritualia sensibilibus præponderabunt.

140. bunt, quantum quod revera est, excedit illud quod non sublevisit Omnes gentes quasi novae sint, sic sunt coram eo. & quasi nihilum & inane reputata sunt ei. Quantumcunque longè, quantumque lætè aut miserè vivant homines & durent viventia; Quae pro nihilo habentur, eorum anni erunt. *VI* latamini in nihilo, ait Propheta de bonis omnibus. De malis verò testis sit ille Machabeus de quo expresse scribitur quod tanquam nihilum duceret cruciatus.

1. Cor. 7. Et hic nativus sensus est verborum Apostoli: Qui sicut tanquam non sicut; & qui gaudent tanquam non gaudentes; & qui emunt tanquam non possidentes; & qui utuntur hoc mundo, tanquam non utantur; & praeterit enim figura huius mundi. Quasi aperte diceret, quae cumque sunt in hoc mundo sic aestimanda sunt, quasi non sint in te, sed in figura tantum; neque propterea in malis stendū, aut in bonis gaudendum, quia nec verè mola nec verè bona sunt. Quo in sensu S. Joannes: Omne, inquit, quod natum est ex Deo, vincit mundum; & haec est victoria quae vincit mundum, fides nostra. Id est, quando spectamus Deum seu res divinas & aeternas, tunc nihil planè est nobis mundus. Quidquid mundus opponat nobis vel quod alligat bonum, vel quod nos terreat malum, totum hoc vincimus si fide decertamus; nam fides docet totum hoc bonum vel malum nihil esse praeter divinis & aeternis. Itane credis? Itane fide decertas? O quam rara, quam modica talis fides! Fide muris terribis corructunt. Sic mundana quaeque.

1. Ioan. 5. Hebr. 11.

II. PUNCTUM.

SED quod Christus monet ne terreamur, spirituale est, aeternum est & divinum: quod verò movent inimici, totum est temporale, caducum & transitorium.

Quando sola vox Christi esset, Ne terreamini, res divina esset & plus aliquid in illa voce esset quam quod omnes inimici molirentur, ut nos metu malorum terrerent, vel malis ipsis afficerent; quia solius Christi iubentis aut vetantis consideratio, longè pluris aestimanda esset quam nostri corporis, seu vitae temporalis ratio, de qua sola potest agi quidquid possunt agere & movere inimici.

Sunt verò alia spiritualia & aeterna quae proponit Christus & quae opponit bonis vel malis temporalibus, quae ab adversariis possunt contingeri: Occidit, inquit, corpus: At si propterea timeas & desiccas, Deus perdet corpus & animam in

gehennam ignis sempiternam. Confundent vos & pudefacient coram hominibus; At ego vos erudiciam & negabo coram Patre & Angelis eius, si me propter confusionem illam humanam deseritis. Parentes & amicos objicient quorū vel amore vel timore abducamini ab instituto praedicandi opere: at meam oppono amicitiam, meumque odium: meam cognationem, meumque divortium, ut si quid affinitati debetur, reddatur divina potius quam humanae: & si quid uno verbo speratur aut timetur ab hominibus, magis à Deo vel speretur vel timeatur, cujus potentia longè est major in remunerando vel puniendo quam in hominibus. Cito & velociter reddam vicissitudinem vobis super caput vestrum, ait Dominus Deus. Id est, illud ipsum quod speratis vel timeatis in hac vita, ego vicissim in altera paro vobis quod reddā; sed tantò gravius, quantum est pondus aeternitatis praeter momentaneo & levi tribulationis humanae & temporariae. Quod optimè noverat sapientissimus ille inter Judaeos Seneca, qui ne aliquid contra religionem admitteret, Et si in praesenti tempore, inquit, supplicium hominum oritur, sed manum Omnipotentis nec virum nec defunctus effugiam. Sic sapientum, sic loquendum esset.

III. PUNCTUM.

PLUS est ergo quod Christus monet paucis ad amicos verbum, ne terreantur, quam quod omnes movent inimici ut ipsos terreant. Nam quod spirituale est quod de attingit animam, plus est quam quod spectat solum corpus; & quod aeternum ac divinum est, longè ante illud, quod solum est temporale & humanum, duci debet. Quid est autem quod proponat adversarij sive ut blandiatur sive ut terreat, quid est aliud quam temporale aliquid, quam caducum & evanidum gaudium aut cito desitutum tormentum? Quid verò Christus opponit nisi quod sempiternum, nisi quod ipsius animae bonum vel malum spectet in omnem aeternitatem? Ne ergo, inquit, timeatis eos: nihil enim est opertum quod non revelabitur: & occultum quod non scietur: Id est, ut interpretatur sanctus Hilarius, licet modo non appareat quod dico, apparebit tamen suo tempore, & tunc videbitur quae nulla & incantata fuerint quae contra sunt aut dicuntur. Sic saepe alias, Videte ne turbemini. Nolite terri; non turbetur cor vestrum neque formidet, Cui & coherenter Apostolus. Tantum digne Evangelio Christi conversamini: collaborantes fides Evangelij, & in nullo terreamini ab adversariis, quae illi est causa perditionis, vobis autem salutis.

Ff 2

NOA

Ioel 9.

2. Mach. 6.

Matth. 20.

Matth. 24.

Luc 21.

Ioan. 14.

Phil. 1.

Ecol. 34.

Greg. Nyf-
jenus.Turbell.
6. c. 9.

Non prohibetur sensus timoris qui non est in nostra potestate, sed ne ultra sensum timor abeat ne quid in nobis efficiat quod fidelitati ministerii nostri aduersetur, ne desistamus prope rea convertendis animabus, fidei propagandæ, & veritati propagandæ. Vel ne timeamus omnino, vel magis timeamus Deum quam homines, & bono timore malum expellamus, ut ait Sapiens: *Qui timet Dominum nihil trepidabit & non pavebit.* HOC unum timeamus, ajunt Sancti, ne quid vehementius quam Deum timeamus. Hoc unum in malis timendum est, ipse malorum timor. Et qui nimis humana timet mala, non satis timet, quia non timet divina & æterna quæ longè magis timenda sunt.

Quod præclare admodum & sentiebat & loquebatur S. Franciscus Xaverius, qui literis ad Provinciam Lusitaniam datis scribit in hæc verba de suo in Japoniam itinere: *Obstupescunt studiosi mei omnes, & amici, quod tam longinquum ac periculosum suscipere iter non verear. Multa mihi tempestatum, Syrtium, Piratarum pericula proponunt. Caterum haud paulo magis ego illos invicem obstupesco quod tam exiguam habeant Dei fiduciam, cuius illa omnia in ditione sunt & potestate. Equidem cum Dei nutu atq; imperio omnia gubernari acrio sciã, NIHIL OMNINO METUO PRÆ-*

TER IPSUM DEUM; Ne scilicet de mea in suo obsequio, religionis studio, negligentia inertiaque meritas exigat pœnas. Quocirca reliquos terrores discrimina, arummas, cruceis, nihil admodum pertimesco. Vnum quippe timeo rerum omnium effugium ac moderator Deum: quod res cetera, quæ vitæ noxia, non nisi quantum ille sinis, nocere hominibus queant. Et rursus ubi agit de sua in Sinas expeditione, post multa de utriusque periculis & corporis & animæ sic concludit, *Quocirca cum hæc animæ pericula longè majora corporis periculo iudicemus, satius ac tutius esse ducimus per vitæ discrimina pertransire, quam in discrimen adducere animæ salutem. Omnino deliberatum est mihi in Sinas, Deo favente, in vitis ejus hostibus, penetrare: nam si Deus pro nobis, quis contra nos? Magnum omnino adimus periculum: si nihil aliud, perpetua servitutis. Verum amen hæc me cogitatio consolatur, satius esse Dei causa servitutem servire, quam cruci frega, perfrui libertate.*

Ad hæc quid dices qui metu vel unius asperioris verbi aut repulse ferendæ non audes cum peccatore congregari? Non audes manifestè peccantem arguere; vel clam monere ne peccet? *Eccl. 2. 1. 1sa. 6. 1. Cor. 9.*

Vide passim ubi de Fortitudine.

S A B B A T O.

DE MALA PACE QVAM CHRISTVS SUIS VETAT.

Nolite arbitrari quia pacem venerim mittere in terram; non veni pacem mittere sed gladium. Matth. 10.

VERITAS PRACTICA.

Optabilius est bonum bellum quam mala pax.

RATIO HÆC EST præter alias, quia optabilius est bellum habere cum hominibus quam cum Deo; aut pacem cum Deo habere, quam cum hominibus.

Sed bonum bellum, bellum est cum hominibus, & pax cum Deo; mala verò pax, pax est cum hominibus, & bellum cum Deo; optabilius ergo est bonum bellum quam mala pax. Quod tamen in præxi est ratum.

PUNCTUM.

TANTA res est, salus animæ, seu salutis promovendæ negotiū, ut nullis obstaculis retardari, nullis considerationibus impediri suos velit Dominus, quin semper quantum in ipsis erit, opus Domini operentur. Opponet se illis quidem mundus; sed mundo resistant oportet, & cum duobus præcipue modis sese mundus opponat, terrore scilicet & blanditiis, seu metu pœnarum & affectu cognitionis; contra utriusque oppositionis genus sic suos instruit ut postquam de tolerandis malis egit, statim de blanditiis superandis tractet; *Nolite arbitrari, inquit, quia pacem venerim mittere in terram*

non